

2014 Cena Jindřicha Chalupeckého

press

Tisková zpráva, 18/3 2014

25. ročník Ceny Jindřicha Chalupeckého zná jména pěti finalistů

Sedmičlenná mezinárodní porota vybrala pět finalistů pro 25. ročník nejprestižnější české ceny pro výtvarné umělce, Ceny Jindřicha Chalupeckého. Jubilejní ročník zaznamenal historicky největší účast, porota volila z 83 přihlášek. Mezi pěti finalisty jsou tvůrci zabývající se konceptuální tvorbou, autoři fotografií, videí i instalací. Až do vyhlášení ceny v listopadu tohoto roku budou umělci představovat svou tvorbu a 20. listopadu 2014 se budou ucházet o vůbec první hmotnou Cenu Jindřicha Chalupeckého, která vzejde z dílny jednoho z předních českých designových studií či tvůrců.

Pro jubilejní 25. ročník Ceny Jindřicha Chaluppeckého se sešla téměř kompletně nová mezinárodní porota. V jejím čele usedla Holly Block, renomovaná kurátorka a ředitelka The Bronx Museum of the Arts v New Yorku. Členy poroty dále byli historička umění Milena Bartlová, výtvarník Jiří Kovanda, teoretička umění a ředitelka Slovenské národní galerie Alexandra Kusá, Islandčan Gunnar B. Kvaran, ředitel The Astrup Fearnley Museum of Modern Art v Oslu, teoretička umění a kurátorka Pavlína Morganová a Marina Šerbenko, kurátorka a odborná poradkyně v Bottega Gallery a Shcherbenko Art Centre v Kyjevě.

Pět letošních finalistů, jimiž jsou **Martin Kohout, Richard Loskot, Lucia Sceranková, Roman Štětina a Tereza Velíková**, se veřejnosti představí na společné výstavě Finále 2014, která bude probíhat od 26. září tohoto roku do 4. ledna 2015 ve Veletržním paláci Národní galerie v Praze. Během roku se jednotlivě představí v Praze, Brně, Ostravě, Karlových Varech a Plzni v rámci již tradičního doprovodného programu 555. Slavnostní vyhlášení vítěze 25. ročníku Ceny Jindřicha Chaluppeckého proběhne 20. listopadu 2014 ve Studiu Hrdinů ve Veletržním paláci v Praze. Režie letošního ceremoniálu se ujme renomovaný divadelní režisér Jan Nebeský, který působil mimo jiné v Činoherním klubu nebo Národním divadle v Praze a nyní režíruje právě ve Studiu Hrdinů. „*Novinkou letošního ročníku je soutěž o návrh designu historicky prvního objektu, který 25. laureát získá,*“ říká Lenka Lindaurová, kurátorka a předsedkyně Společnosti Jindřicha Chaluppeckého. „*Odborným garantem se stal designér Jakub Berdych, který oslovil uznávané tvůrce, aby navrhli podobu ceny. Brzy tak získáme návrhy Evy Eisler, Maxima Velčovského a studií Olgoj Chorchoj, Deform a Dechem,*“ dodává Lindaurová.

Nejen kvůli rekordnímu počtu přihlášek letos nebylo vybírání finalistů pro porotu jednoduché. „*Výsledek je kombinací diskusí a hlasování. Umělecká kvalita není exaktní hodnotou, vždy závisí na odborném vhledu každého jednotlivého odborníka a v tomto případě i na jejich konsensu. Výsledná pětice je jiným pohledem na současnou českou scénu, není pouhým odrazem jejího běžného fungování, ale přináší benefit pohledu zvenčí. Pětice finalistů je vybrána tak, aby každý z nich rezonoval v kontextu domácí scény, ale zároveň aby jejich práce obstály i při pohledu z toho mezinárodního,*“ říká Holly Block, předsedkyně poroty Ceny Jindřicha Chaluppeckého.

„*Letošní výběr finalistů byl pro kompletně nově složenou porotu skutečně náročný. Většina adeptů patří mezi respektované a již úspěšné umělce, které je velmi těžké srovnávat. Dá se říci, že pětice vybraných, ačkoliv pracují v různých médiích (fotografie, video, zvuk, nové technologie i sociální projekty), sdílí podobná témata, vypovídající o současném stavu společnosti. Umělci zpochybňují samotnou možnost širší sdělitelnosti vizuálního obrazu, vyslovují neuchopitelnost sdělení, porozumění a relativnosti lidského vnímání. Pracují s iluzí, mystifikací, příčinou a následkem, rolí náhody i neviditelností. Učí diváka otevřenosti k množství rozporuplných vjemů a především k toleranci vůči ostatním,*“ vysvětluje Lenka Lindaurová.

Vítěz 25. ročníku Ceny Jindřicha Chaluppeckého získá kromě novinky v podobě fyzické ceny také sto tisíc korun na uspořádání výstavy nebo realizování projektu. Nový laureát také obdrží šestitýdenní stipendijní pobyt v New Yorku. Rovněž získá rezidenční pobyt s možností výstavy v galerii některého z Českých center. V rámci slavnostního vyhlášení letos na podzim bude opět udělena Cena čtenářů časopisu *Respekt*.

I v letošním roce pořádající Společnost Jindřicha Chaluppeckého klade velký důraz na bohatý doprovodný program. Jeho již tradičním pilířem je projekt 555, který v pěti městech během dubna až září představí tvorbu jednotlivých finalistů. Volba letos padla na Prahu, Brno, Ostravu, Karlovy Vary a Plzeň, kde se umělci budou prezentovat jak ve veřejném prostoru, tak na vlastním promítání a besedě ve vybraných artkinech. V rámci doprovodného programu opět probíhá prestižní soutěž středních škol a gymnázií s názvem Máš umělecké střevo?, jejíž finále letos proběhne v květnu ve Veletržním paláci. „*Naším cílem je v průběhu celého roku přinášet kvalitní současné umění k co nejširší veřejnosti. Cítíme, že prestižní umělecká cena s dlouhou a významnou historií, jako je právě Cena Jindřicha Chaluppeckého, musí hrát roli propagátora, mluvčího a obhájce umění. Proto v letošním roce chystáme i několik překvapení nad rámec tradičních doprovodných programů,*“ říká autor doprovodného programu a člen Společnosti Jindřicha Chaluppeckého Ondřej Horák.

Více informací o letošních finalistech a hlavním i doprovodném programu naleznete na www.cjch.cz.

Finalisté Ceny Jindřicha Chalupického 2014

Martin Kohout je umělec žijící v Berlíně. Vystudoval kameru na pražské FAMU a pak Univerzitu umění v Berlíně. Jeho multimediální tvorba reaguje na nejrůznější životní situace, na neuchopitelnost současného světa a neschopnost individua se v něm zorientovat. Kohoutovým hlavním tématem je médium internetu a sebereflexe člověka v globální komunikaci, která přináší protichůdné zážitky - sblížení i agresí, sebedůvěru i bezmoc. Kohout si však udržuje ironický odstup, a to i sám k sobě. V minulosti se účastnil například soutěže portálu Youtube Play Biennal, kde jeho video porota vybrala z 23 tisíc mezi 25 nejlepších, která byla následně vystavena v Guggenheim Museum v New Yorku.

Richard Loskot absolvoval studium na Technické univerzitě v Liberci a ve finále Ceny Jindřicha Chalupického se objevil už v roce 2012. Loskot se zabývá novými technologiemi, s nimiž experimentuje a vytváří zcela novátorské systémy, zkoumající limity lidského vnímání. S ním jsou často spojeny silné emoce – umělec nás různě komplikovanými manipulacemi dovádí k otázce, jestli jsme si jisti tím, co vidíme, slyšíme a cítíme. Jak snadné může být vytvořit si falešnou představu času a prostoru a jak úplně ztratit orientaci. Autor vytváří celé soustavy na sebe reagujících přístrojů, které jako domino posunují zvuky, pohyby, obrazy koloběhem plynutí až k výstupu, jenž se jeví jako náhoda. Dá se říci, že Loskot se zabývá výzkumem neviditelného (a nepopsatelného) a divákovi je zprostředkovává.

Lucia Sceranková vystudovala malbu na Akademii výtvarných umění v Praze, věnuje se ale výhradně fotografii v její klasické podobě. Žije a pracuje střídavě v Praze a Londýně. Scerankovou zajímá vztah fotografického obrazu k realitě, schopnost naší vizuální reflexe skutečnosti a možnosti ovlivňování jednoho druhým. Fotografuje konkrétní scénarii nebo situaci v interiéru a realitu ručně přetváří tak, aby na snímku vznikl dojem iluze, fikce. Z obrazů-tisků není zřejmé, co divák vlastně vidí a nebyla-li fotografie nějak upravená v počítači.

Roman Štětina prošel studiem Fakulty umění a designu v Plzni a Akademií výtvarného umění v Praze. Štětina se jako jeden z mála českých umělců věnuje práci se zvukem, která na první pohled souvisí s vizuálním uměním jen zprostředkovaně. Ale o to u jeho prací jde: lidská představivost závisí na souhře všech smyslů, které lze někdy jen těžko oddělit. Autor ukazuje ve svých chytře konstruovaných instalacích (pomocí videa, předmětů a zvuku), jak naše smyslová zkušenost může zmást dojem z toho, co skutečně vidíme.

Tereza Velíková prošla pražskými školami VŠUP a AVU a spolu s Terezou Severovou a Barborou Zachovalovou vede nezávislou galerii Entrance. Věnuje se výhradně videu a zpracovává témata intimní komunikace v rámci osobních vztahů se svým nejbližším okolím. Také ona zpochybňuje svými instalačně vrstvenými videoprojekcemi možnosti porozumění. Její postavy spolu hovoří, ale každá v jiném videu. Mluví o svých pocitech a soukromí, zdánlivě na sebe reagují, ale působí dojmem osamělosti. Zvuk a obraz není někdy synchronizován a tak divák sleduje iluzivní příběh o nemožnosti sdělit to podstatné druhému. K legendárním videoinstalacím patří šestice pomalu se pohybujících obrazů nohy v černé punčoše, která se v nezvyklých situacích pohybuje v prostoru a jako nemá loutka vyslovuje nesmírnou samotu.

FOTOGRAFIE FINALISTŮ A JEJICH DĚL JSOU K DISPOZICI KE STAŽENÍ NA:

<http://www.amic.cz/tiskove-stredisko/fotoarchiv/finaliste-ceny-jindricha-chalupeckeho-2014/martin-kohout/>

http://www.amic.cz/tiskove-stredisko/fotoarchiv/finaliste-ceny-jindricha-chalupeckeho-2014/richard-loskot_2/

http://www.amic.cz/tiskove-stredisko/fotoarchiv/finaliste-ceny-jindricha-chalupeckeho-2014/lucia-scerankova_2/

<http://www.amic.cz/tiskove-stredisko/fotoarchiv/finaliste-ceny-jindricha-chalupeckeho-2014/roman-stetina/>

http://www.amic.cz/tiskove-stredisko/fotoarchiv/finaliste-ceny-jindricha-chalupeckeho-2014/tereza-velikova_2/

Složení mezinárodní poroty:

Holly Block, kurátorka a ředitelka The Bronx Museum of the Arts, New York, USA
předsedkyně poroty

Milena Bartlová, historička umění, Česká republika

Jiří Kovanda, umělec, Česká republika

Alexandra Kusá, teoretička umění a ředitelka Slovenské národní galerie, Bratislava, Slovensko

Gunnar B. Kvaran, ředitel The Astrup Fearnley Museum of Modern Art, Oslo, Norsko

Pavčina Morganová, teoretička umění a kurátorka

Marina Šerbenko, kurátorka a odborná poradkyně v Bottega Gallery a Shcherbenko Art Centre, Kyjev, Ukrajina

Generální partner: J&T Banka

„Slavná věta Jindřicha Chalupeckého praví, že umění je třeba stále hájit. V tom spatřuji velkou pravdu a myslím, že v dnešní společnosti to platí dvojnásob. Právě Cena Jindřicha Chalupeckého je již pětadvacet let hlasem těch nejtalentovanějších mladých umělců s velkým potenciálem a já jsem velmi rád, že jsme jako dlouhodobý partner u takto významného projektu.“

Štěpán Ašer,
generální ředitel J&T BANKY

Partneři:

Národní galerie v Praze, Česká centra, Trust for Mutual Understanding, Foundation for Civil Society, Dopravní podnik hl. m. Prahy, Přítomnost, Ministerstvo kultury, Magistrát hl. m. Prahy, Fair Art

Mediální partneři:

Respekt, Český rozhlas, Art & Antiques, Artmap

KONTAKTY:

PR, tiskový servis:

AMI Communications, Týn 641/4, Praha 1, Šimon Slavík, e-mail: simon.slavik@amic.cz, tel.: 724 464 953

www.amic.cz/press

Organizátor:

Společnost Jindřicha Chalupeckého, Národní 11, Praha 1, 110 00, tel.: 777 553 652

www.cjch.cz

